

ความสอดคล้องตามแนวเวชปฏิบัติของการใช้ยาต้าน
จุลชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดในแผนกศัลยกรรม
และออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

นายศุภวัฒน์ ตระกูลเตชะ
นายสิริวิชญ์ ทรงสมบูรณ์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2559

GUIDELINE CONCORDANCE IN EVALUATION OF
ANTIMICROBIAL USE IN SURGICAL PATIENTS AT
SURGICAL & ORTHOPEDIC WARDS,
RAMATHIBODI HOSPITAL

MISTER SUPAWAT TAKULTACHA
MISTER SIRAWIT SONGSOMBOON

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

2016

โครงการพิเศษ

เรื่อง ความสอดคล้องตามแนวเวชปฏิบัติของการใช้ยาต้านจุลชีพในผู้ป่วยที่
ได้รับการผ่าตัดในแผนกศัลยกรรมและออโรโธปิดิกส์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

.....
(นายศุภวัฒน์ ตระกูลเตชะ)

.....
(นายสิริวิชญ์ ทรงสมบุญ)

.....
(รศ. ดร. ภก. ปรีชา มณฑานติกุล)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผศ. นพ. ปรีดา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(อาจารย์พินญา ดิลกพัฒน์มงคล)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ
ความสอดคล้องตามแนวเวชปฏิบัติของการใช้ยาต้านจุลชีพในผู้ป่วยที่
ได้รับการผ่าตัดในแผนกศัลยกรรมและออโรโธดิกส์
โรงพยาบาลรามาริบัติ

ศุภวัฒน์ ตระกูลเตชะ, สิริวิชญ์ ทรงสมบุญ

อาจารย์ที่ปรึกษา : ปรีชา มณฑานติกุล*, ปรีดา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์**, พิษญา ดิลกพัฒน์มงคล*

*ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

คำสำคัญ : ยาต้านจุลชีพ, การผ่าตัด, แนวเวชปฏิบัติ

การศึกษาหลายฉบับพบว่า การใช้ยาต้านจุลชีพมีความไม่สอดคล้องกับแนวเวชปฏิบัติ สำหรับป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัด อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาการใช้ยาต้านจุลชีพในผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลรามาริบัติ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือการศึกษาความสอดคล้องของการใช้ยาต้านจุลชีพเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัดกับคำแนะนำในแนวเวชปฏิบัติ โดยเก็บข้อมูลผู้ป่วยไปข้างหน้าจากหอผู้ป่วยศัลยกรรม 4 แห่ง โรงพยาบาลรามาริบัติ ตั้งแต่เดือน กันยายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยศัลยกรรมทั้งหมด 187 คนที่ได้รับยาต้านจุลชีพถูกรวบรวมเข้าการศึกษา เมื่อพิจารณาจากแนวเวชปฏิบัติ American Society of Health-System Pharmacist (ASHP) 2013 มีผู้ป่วยที่ใช้ยาสอดคล้อง 159 คน (ร้อยละ 85.0), 129 คน (ร้อยละ 69.0), 36 คน (ร้อยละ 19.3), 147 คน (ร้อยละ 78.6), 136 คน (ร้อยละ 72.7) และ 69 คน (ร้อยละ 36.9) ในเรื่องข้อบ่งใช้ ชนิดของยาที่เลือกใช้ ขนาดยา เวลาที่ให้ยา การให้ยาซ้ำขณะผ่าตัด และระยะเวลาการให้ยา ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าการผ่าตัดออโรโธดิกส์เป็นปัจจัยเดียวที่ทำให้ผู้ป่วยได้รับยาไม่สอดคล้องในเรื่องระยะเวลาการให้ยาอย่างมีนัยสำคัญ (odds ratio [OR] = 3.966, $P < 0.001$, 95% confidence interval [CI] 1.828 – 8.606) โดยสรุปการใช้ยาต้านจุลชีพเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัดมีความสอดคล้องสูงกับคำแนะนำในแนวเวชปฏิบัติ ASHP 2013 ยกเว้นเรื่องขนาดยาและระยะเวลาการให้ยา การศึกษาถึงมาตรการการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มความสอดคล้องกับคำแนะนำในแนวเวชปฏิบัติอาจมีความจำเป็น

Abstract

Guideline concordance in evaluation of antimicrobial use in surgical patients at surgical & orthopedic wards, Ramathibodi Hospital

Supawat Takultacha, Sirawit Songsomboon

Project advisor : Preecha Montakantikul*, Preeda Sumritpradit**, Pitchaya Dilokpattanamongkol*

*Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Department of Surgery, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital Mahidol University

Keyword : Antimicrobial, Surgery, Guidelines

Several studies have shown antimicrobial use was non-concordant with clinical practice guidelines for antimicrobial prophylaxis in surgery. However, there have not been any studies related to antimicrobial use in surgical patients at Ramathibodi Hospital. The purpose of this study was to characterize the concordance of antimicrobial surgical prophylaxis with the guidelines. We prospectively collected patient data from 4 surgical wards, Ramathibodi Hospital during September to December 2016. A total of 187 surgical patients receiving antimicrobial were included in the study. Regarding the American Society of Health-System Pharmacists (ASHP) 2013 guideline, there were 159 (85.0 %), 129 (69.0 %), 36 (19.3 %), 147 (78.6 %), 136 (72.7 %) and 69 (36.9 %) patients consistent with indication, drug of choice, dose, timing, re-dosing, and duration, respectively. Moreover, only an orthopedic surgery was a significant factor for non-concordance in term of duration (odd ratio [OR] = 3.966, $P < 0.001$, 95% confidence interval [CI] 1.828 – 8.606). In conclusion, antimicrobial use for surgical prophylaxis was highly correlated with ASHP 2013 guideline, except for the dose and the duration aspects. Interventions to improve guideline concordance of antimicrobial surgical prophylaxis are required.